

Ankara Sanayi Odası

TUNUS ÜLKE PROFİLİ

Uluslararası İlişkiler ve Dış Ticaret Müdürlüğü

Ekim 2025

GENEL BİLGİLER

Resmi Adı	Tunus Cumhuriyeti
Nüfus	12,43 milyon
Dil	Arapça
Yüzölçümü	163.610 km ²
Başkent	Tunus
Başlıca Şehirleri	Sfax, Sousse, Kairounan, Gebes, Bizerte
Yönetim Şekli	Parlamenter Cumhuriyet
Devlet Başkanı	Kais Sied
Para Birimi	Tunus Dinarı (TND)

ANKARA'DAKİ TUNUS BÜYÜKELÇİLİĞİ

Ekselansları Ahmed Ben Sghaier, 2024 tarihinden bu yana Tunus'un Ankara Büyükelçisi olarak görev yapmaktadır.

SİYASİ DURUM

Tunus 1574'te, Osmanlı Devleti'nin bir eyaleti haline gelmiştir. 1881 tarihinde Fransa ile yaptığı Bardo Antlaşması ile Tunus Fransa'nın himayesi altına girmiştir. 1956 yılında ise Fransız sömürgesi olmaktan çıkarak bağımsızlığını ilan etmiştir. Bağımsızlığını kazanan Tunus 30 yıl Habib Burgiba tarafından ardından da 23 yıl da Zeynelabidin bin Ali tarafından yönetilmiştir. 2011 yılında yaşanan Arap Baharının ardından ülke çok partili demokrasiye geçmiştir. Bu tarihten günümüze kadar pek çok hükümet kurulmuştur. Ancak istikrarlı bir yönetim halen sağlanamamıştır.

ÜLKE EKONOMİSİNİN YAPISI

Tunus, bağımsızlığını kazandıktan sonra 1970'lere kadar devletçi bir ekonomik model izlemiş, 1964'te yabancı arazileri kamulaştırarak köylülere dağıtmıştır. Tarım kooperatifleri girişimi başarısız olunca, 1972'den itibaren özel sektör teşvik edilmiş ve ülke 1987'de serbest piyasa ekonomisine geçmiştir.

Tunus ekonomisi, **turizm** başta olmak üzere, **hizmet sektörü**, **tarım**, **tekstil ve hazır giyim**, **hafif sanayiler** ile **petrol ve fosfat** üretimine dayanan gelişme yolunda bir ekonomidir. Kalkınmaya dönük yatırımlarda gerek Batılı devletlerin (1990'lı yılların ikinci yarısından itibaren Avrupa Birliği), gerek uluslararası kuruluşların sağladığı mali destek önemli yer tutmaktadır.

Tunus ekonomisinin dünya genelinde meydana gelen çeşitli ekonomik çalkantılara rağmen nispeten olumlu görüntü sergilemeye devam etmektedir. Ekonomiye ilişkin müdahalelerini sosyal istikrar, ücretler ve istihdam üzerindeki olumsuz etkileri en aza indirecek şekilde uygulamaya büyük gayret sarf etmektedir.

Tunus, dünya fosfat üretiminde önde gelen ülkelerden biri olup fosfatı işleyerek fosforik asit ve gübre üretmektedir. Ülkede petrol ve gaz çıkarılsa da bu kaynaklar artık eski önemini yitirmiştir. Günümüzde ekonomi daha çok tekstil, gıda işleme, elektrikli ürünler, otomotiv parçaları ve ilaç sektörlerine dayanmaktadır. Gıda ürünleri ithalatta önemli bir yer tutmakla birlikte, Tunus başta **zeytinyağı** olmak üzere önemli bir **tarım ürünleri ihracatçısıdır**. Ülke, tekstil, makine, bilişim ve ilaç gibi sektörlerde yatırım açısından rekabet avantajına sahip olduğunu belirtmekte; küçük iç pazarına rağmen Avrupa Birliği, Orta Doğu ve Kuzey Afrika pazarlarına erişim kolaylığı

sunmaktadır. Ayrıca AB ile yaptığı Ortaklık Anlaşması sayesinde sanayi ürünlerinde Avrupa pazarına **gümrüksüz giriş** imkânı sağlamaktadır.

Tunus'ta istihdam, bölgesel kalkınma, güvenlik ve adalet başlıkları altında hazırlanan Eylem Planı, Ulusal Kurucu Meclise sunulmuş olup demokratik reformları ve toplumsal istikrarı hedeflemektedir. Planda bağımsız bir yüksek seçim kurulu ile görsel-işitsel bilgi yüksek kurulunun oluşturulması, yolsuzlukla mücadele için özel bir hukuki yapı kurulması ve ulusal bir sosyal pakt ile reformlara ilişkin diyalog platformlarının oluşturulması öngörülmüştür. Ayrıca plan; demokratik reformların güçlendirilmesi, güvenlik duygusunun artırılması, ılımlı ve çok kültürlü bir toplumsal yapının korunması, adaletin hesap verebilir ve uzlaştırıcı hale getirilmesi, yoksulluk ve işsizlikle mücadele, yatırım ortamının geliştirilmesi, sosyal refahın artırılması, çevre ve doğal afet yönetiminin iyileştirilmesi ve bölgeler arası kalkınmanın dengelenmesi gibi çok boyutlu hedefleri içermektedir.

Tunus'ta tarım ve balıkçılık sektörünün GSYİH içindeki payı %9'a yükselmiş, ihracat gelirlerinin yaklaşık %10'u bu sektörden sağlanmış ve toplam istihdamın %16'sını oluşturmuştur. Ülke, yerli üreticileri korumak amacıyla AB dışı ülkelerden gelen ürünlere belirgin ticari ve tarife dışı engeller uygulamaktadır. Tunus, ABD, Kanada, İsviçre, Avustralya ve Japonya gibi ülkelerin tercihli tarifelerinden yararlanmakta; ayrıca Mısır, Fas ve Ürdün ile serbest ticaret anlaşmaları yürütmektedir. 1998'de Davos'ta yayımlanan raporda Kuzey Afrika'nın en rekabetçi ikinci ekonomisi olarak değerlendirilmiştir. 2025 için GSYİH artışının %1,4, sanayi üretiminin %4,2, tarım üretiminin %2,6 ve enflasyonun %6,1 olacağı öngörülmektedir. Ancak ekonomik liberalleşmeye karşı sendikal direniş ve kamu maliyesindeki reformların yavaş ilerlemesi büyümeyi sınırlamakta; ihracat ve turizm gelirleri artsa da cari açık finansmanında zorluklar devam etmektedir.

EKONOMİK GÖRÜNÜM VE DIŞ TİCARET

Tunus'un pazar potansiyeli büyük ölçüde tarım, fosfat madenciliği, tekstil ve turizm sektörlerine dayanmaktadır. Ülkenin dış ticareti, özellikle **tekstil-konfeksiyon, zeytinyağı, fosfat ve kimyasal ürünler** ihracatıyla şekillenmektedir. Tunus ekonomisi, AB ile yakın entegrasyon sayesinde **ihracata dayalı bir yapı** göstermektedir. Ancak zaman zaman dış ticaret açığı vermesi, ülkenin kırılganlıklarından biridir.

Tunus, iş yapma kolaylığı endeksinde orta sıralarda yer almakta olup, bürokratik işlemler ve finansmana erişimde bazı engeller bulunmaktadır.

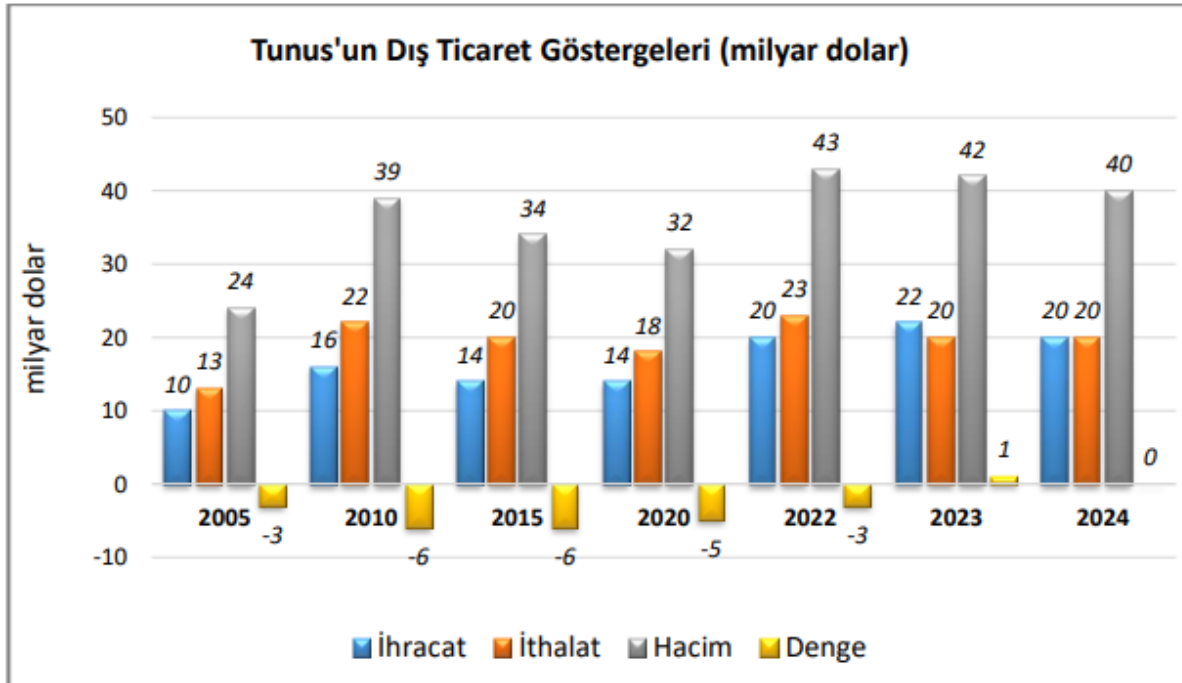
Tunus'un ihracatında öne çıkan kalemler; tekstil ve hazır giyim, zeytinyağı, hurma, fosfat ve kimya sanayi ürünleridir. İthalatta ise enerji ürünleri, makineler ve mekanik cihazlar, elektrikli cihazlar, motorlu araçlar ve gıda ürünleri başı çekmektedir.

En çok ithalat yapılan başlıca ülkeler sırasıyla;

- Fransa (3,659 Milyar \$),
- İtalya (3,578 Milyar \$),
- Çin Halk Cumhuriyeti (2,376 Milyar \$),
- Almanya (2,910 Milyar \$) ve
- **Türkiye** (1,113 Milyar \$)'dır.

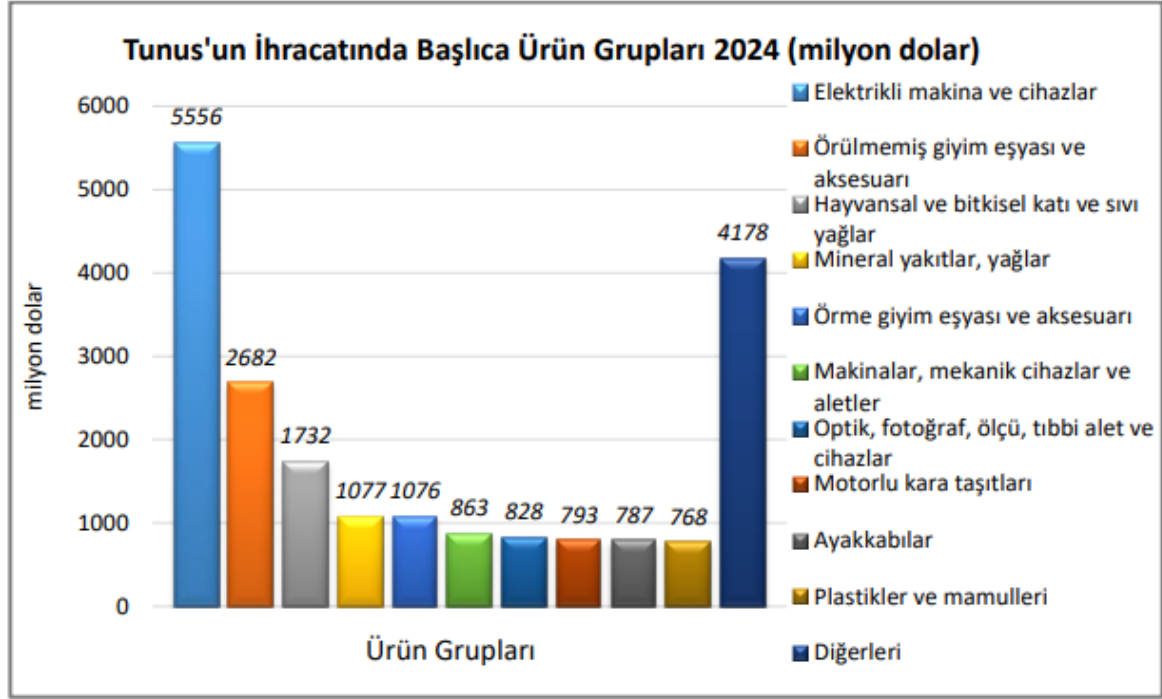
En çok ihracat yapılan başlıca ülkeler sırasıyla;

- Fransa (5,447 Milyar \$),
- İtalya (3,700 Milyar \$),
- Almanya (3,780 Milyar \$),
- Amerika Birleşik Devletleri (1,154 Milyar \$) ve
- İspanya (1,570 Milyar \$)'dır. **Türkiye, bu listede 11.sırada (308,722 Milyar \$) yer almaktadır.**

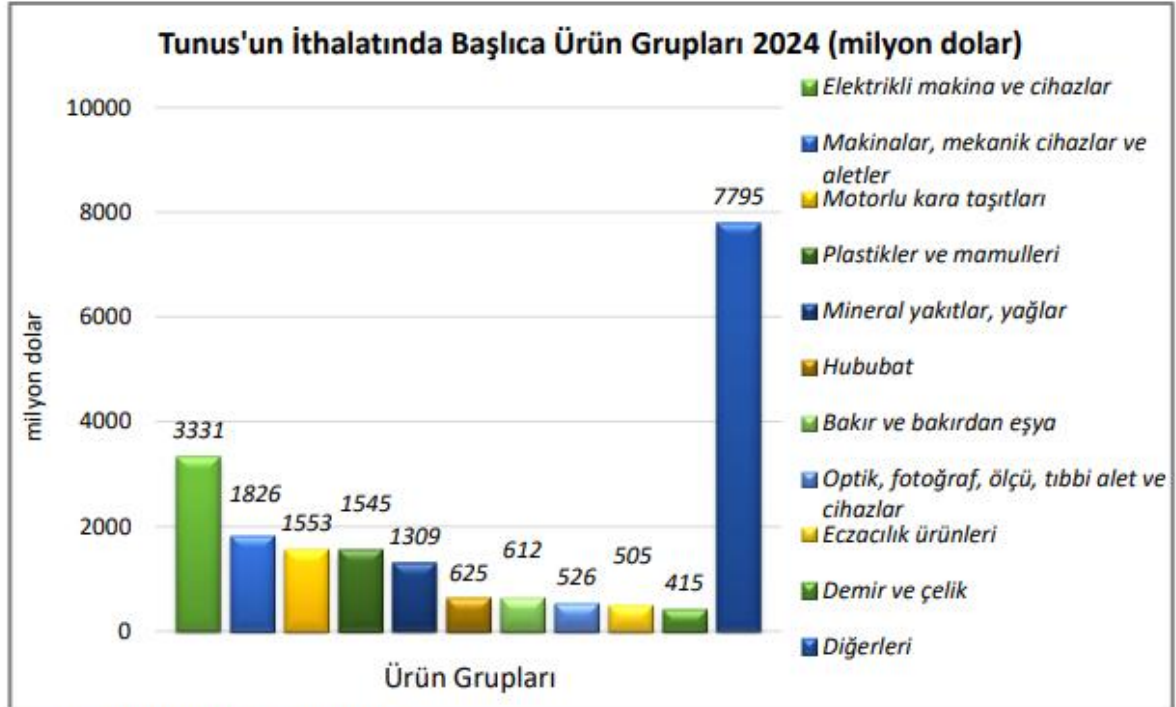
Kaynak: Trademap-Direct Data/Tunus

İhracat

Kaynak: Trademap-Direct Data/Tunus

İthalat

Kaynak: Trademap-Direct Data/Tunus

Fırsatlar

- Stratejik konum: Tunus, Avrupa, Afrika ve Orta Doğu pazarlarına yakınlığıyla lojistik avantajlara sahiptir.
- Serbest ticaret anlaşmaları: AB, Afrika kıtası ve Arap ülkeleriyle çok sayıda STA yürürlüktedir.
- Genç ve eğitimli nüfus: Nüfusun önemli bir bölümü gençtir; bilişim teknolojileri, yazılım ve çağrı merkezi gibi alanlarda gelişim potansiyeli yüksektir.
- Tarım ve gıda ürünleri: Zeytinyağı ve hurma başta olmak üzere tarımsal ürünlerde küresel ölçekte güçlü bir konum mevcuttur.
- Türkiye için potansiyel: Makine, elektrikli cihazlar, motorlu taşıtlar, inşaat malzemeleri, tekstil aksesuarları ve gıda işleme makinelerinde iş birliği fırsatları bulunmaktadır.

Zorluklar

- Enerji bağımlılığı: Ülkenin enerji ihtiyacının önemli kısmı ithalatla karşılanmaktadır.
- Fosfat sektöründeki dalgalanmalar: Küresel fiyat hareketleri ve iç istikrarsızlık, bu sektörde dalgalanmalar yaratmaktadır.
- Bürokrasi ve finansmana erişim: Yatırım ortamında işlemler uzun sürebilmekte, KOBİ'ler finansman temininde zorlanabilmektedir.
- Siyasi ve ekonomik kırılganlık: Son yıllarda yaşanan siyasi belirsizlikler, yatırımcı güvenini zaman zaman zayıflatmaktadır.
- Dış ticaret açığı: Enerji ve hammadde ithalatı nedeniyle ticaret dengesi Türkiye gibi ülkeler için fırsatlar barındırır da aynı zamanda kırılganlık oluşturmaktadır.

Dış Ticaret Politikası ve Gümrükler

Tunus, 1995 yılından bu yana AB ile Ortaklık Anlaşması çerçevesinde serbest ticaret düzenlemeleri uygulamaktadır. Ayrıca Arap Serbest Ticaret Bölgesi ve Afrika Kıtasal STA gibi bölgesel anlaşmalara üyedir. Türkiye ile de 2005 yılında yürürlüğe giren Serbest Ticaret

Anlaşması mevcuttur. Sanayi ürünlerinde gümrük vergileri kaldırılmış, bazı tarım ürünlerinde tavizli rejim uygulanmaktadır.

Ülkede ürün etiketlerinin Arapça veya Fransızca olması zorunludur. Metrik sistem kullanılmaktadır.

Yatırım Ortamı

Tunus, Afrika kıtasında en liberal ekonomi modellerinden birine sahip olup, doğrudan yabancı yatırımlar için cazip teşvikler sunmaktadır. Vergi muafiyetleri, ihracat odaklı yatırım destekleri ve serbest bölgeler öne çıkan avantajlardır. Özellikle otomotiv yan sanayi, tekstil, gıda işleme, turizm ve bilişim teknolojileri alanlarında yatırım fırsatları mevcuttur. Ancak siyasi istikrarsızlık, iş gücü protestoları ve enerji maliyetleri yatırımcıların dikkat etmesi gereken konular arasındadır.

Türkiye'den birçok firma (özellikle tekstil ve beyaz eşya sektöründe) Tunus'ta faaliyet göstermektedir.

Tunus'un Ürün Bazında İthalat Sıralaması

Ülkenin en fazla ithal ettiği ürünler:	Tutar
85- Elektrikli makine ve cihazlar ile bunların aksam ve parçaları; ses kaydedici ve çoğaltıcıları, televizyon görüntü ve ses kaydedici ve çoğaltıcıları ile bunların aksam ve parçaları	3,33 Milyar \$
84- Nükleer reaktörler, kazanlar, makineler ve mekanik cihazlar ve bunların parçaları	1,85 Milyar \$
87-Yük taşımaya mahsus römork ve yarı römorklar	1,57 Milyar \$
39-Plastikler ve bunlardan mamul eşyalar	1,59 Milyar \$
27- Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler; bitümlü maddeler, mineral mumlar	1,59 Milyar \$

Kaynak: TradeMap

Tunus'un Ürün Bazında İhracat Sıralaması

Ülkenin en fazla ihraç ettiği ürünler:	Tutar
85- Elektrikli makine ve cihazlar ile bunların aksam ve parçaları; ses kaydedici ve çoğaltıcıları, televizyon görüntü ve ses kaydedici ve çoğaltıcıları ile bunların aksam ve parçaları	5,77 Milyar \$
62-Örme veya tığ işi olmayan giyim eşyaları ve giyim aksesuarları	2,79 Milyar \$
15- Hayvansal veya bitkisel katı ve sıvı yağlar ve bunların bölünme ürünleri; hazırlanmış yenilebilir katı yağlar; hayvansal veya bitkisel mumlar	1,74 Milyar \$
61- Örme veya tığ işi giyim eşyaları ve giyim aksesuarları	1,11 Milyar \$
27-Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler; bitümlü maddeler; mineral mumlar	1,08 Milyar \$

Kaynak: TradeMap

Tunus'un ithalat potansiyeline göre öne çıkan ürünler ve sektörler

1- İlaç ve Kimya

271019- Diğer yağlar ve müstahzarlar

271119- Diğer hidrokarbon gazları

300441- Efedrin ve tuzlarını içeren ilaçlar; dozlandırılmış veya perakende satış için ambalajlanmış

2- Tekstil

520942- Denim; farklı renkteki ipliklerden, pamuk $\geq$ %85, m2 > 200gr

521142- Denim; farklı renkteki ipliklerden, ağırlıklı olarak pamuk fakat < %85, sentetik/suni liflerle karıştırılmış, m2 > 200gr

520929- Pamuktan dokunmuş diğer mensucat; ağartılmış, pamuk $\geq$ %85, m2 > 200gr

3- Demir Çelik ve Metal

830820- Adi metallerden boru şeklinde veya yarı saplı perçinler

960622- Adi metallerden düğmeler; dokumaya elverişli maddelerle kaplanmamış

720711- Demir veya alaşımsız çelikten yarı mamuller; C < %0.25, enine kesit dikdörtgen (kare dahil), en < kalınlığın 2 katı

Not: Potansiyel sektörler arasından ilk üç sektör ve bunları içeren ilk üç ürün grubu sıralamaya dahil edilmiştir.

Kaynak: kolayihracat.gov.tr

İş Kültürü ve Günlük Yaşam

Tunus iş dünyasında kişisel ilişkiler ve güven önemli bir yer tutmaktadır. Fransız iş kültüründen etkiler taşıyan iş ortamında resmi prosedürler uzun sürebilmektedir. Hiyerarşik yapı görece belirgindir. Çalışma saatleri haftada 40-48 saat arasında değişmektedir. Kadınların iş gücüne katılımı son yıllarda artış göstermektedir.

Tunus, iş yapma kolaylığı endeksinde 78. sırada yer almaktadır.

Ülkede **Fransızca ve Arapça** iş dünyasında en çok kullanılan dillerdir. Türk firmalarının Tunus'ta iş yaparken bu dil avantajını dikkate alması önemlidir.

TÜRKİYE’NİN TUNUS İLE TİCARETİ

Türkiye ile Tunus arasındaki ticari ilişkiler uzun yıllara dayanan bir geçmişe sahiptir. Tunus’un pazar büyüklüğü sınırlı olmakla birlikte, coğrafi yakınlığı, Akdeniz üzerinden ulaşım kolaylığı ve yürürlükteki Serbest Ticaret Anlaşması (STA) sayesinde Türk ihracatçıları açısından cazip fırsatlar barındırmaktadır. Türkiye’den Tunus’a ihracatın büyük bölümü denizyolu ile doğrudan yapılabilmektedir. Bu durum, lojistik maliyetleri rekabetçi kılmakta ve Türk ürünlerinin pazarda daha rahat konumlanmasını sağlamaktadır.

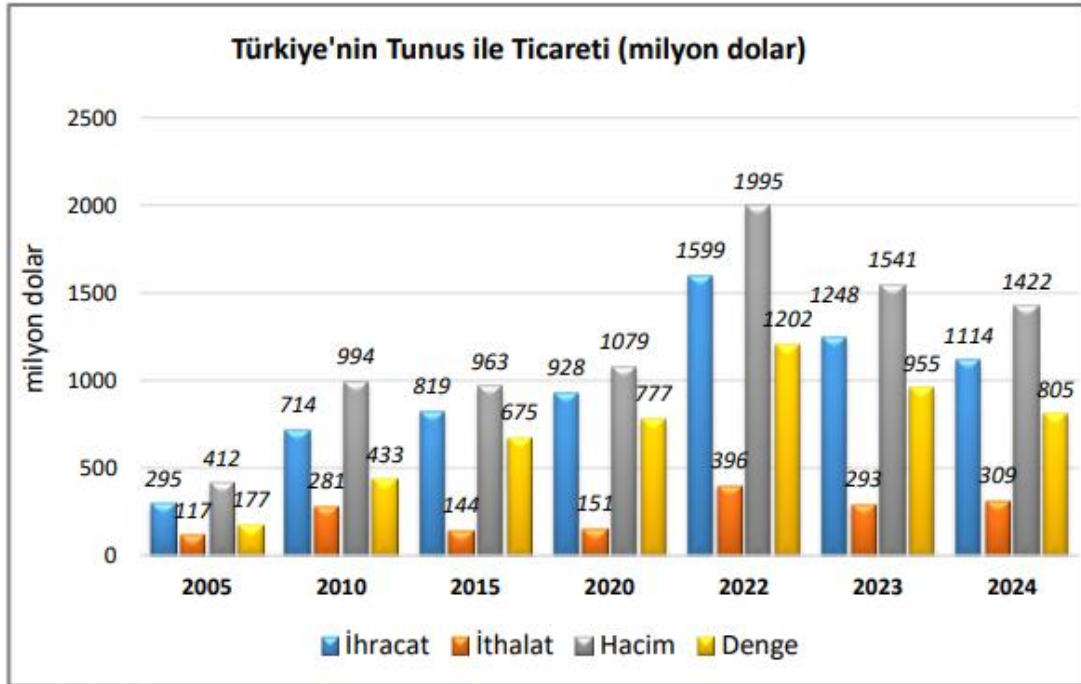
Türkiye-Tunus dış ticareti genellikle dengeli seyretmekte, zaman zaman Türkiye lehine fazla verilebilmektedir. 2024 yılı itibarıyla Türkiye’nin Tunus’a ihracatı yaklaşık 1,6 milyar ABD doları, ithalatı ise 986 milyon ABD doları seviyesindedir. **Türkiye’nin Tunus’a ihraç ettiği başlıca ürünler; demir-çelik ve demir dışı metaller, motorlu taşıtlar ve aksam-parçaları, elektrikli makineler ve cihazlar, tekstil ve hazır giyim ürünleri, inşaat malzemeleri, gıda ürünleri ve kimyasallardır. Tunus’tan Türkiye’ye ithal edilen başlıca ürünler ise fosfat ve türevleri, zeytinyağı, tekstil ürünleri, plastik ve kauçuk, hurma ve diğer tarım ürünleridir.**

Tunus iş kültüründe güven, kişisel ilişkiler ve uzun vadeli ortaklıklar ön plandadır. Yeni iş ilişkilerinde temkinli ve resmi bir yaklaşım benimsenmektedir. Türk firmalarının pazara girişte sürdürülebilirlik, kalite ve satış sonrası hizmetlere önem vermeleri, uzun soluklu iş birlikleri için kritik bir avantaj sağlamaktadır. Tunus pazarında Türk ürünlerine yönelik genel bir olumsuz önyargı bulunmamakta; aksine, Türkiye'nin coğrafi yakınlığı ve kültürel bağları, Türk ürünlerine karşı pozitif bir algı yaratmaktadır.

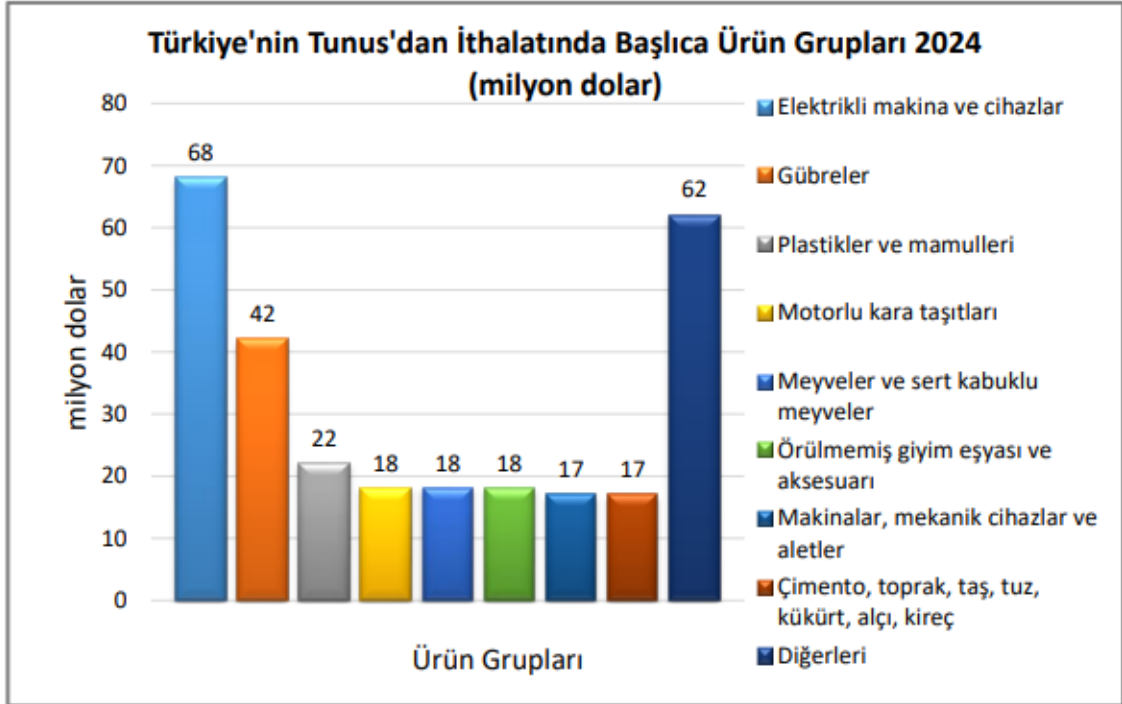
Türkiye ile Tunus arasında çeşitli alanlarda ikili anlaşmalar bulunmaktadır. İki ülke arasındaki ilk Ticaret Anlaşması **1960** yılında imzalanmıştır. Daha sonra **2004 yılında Türkiye-Tunus Serbest Ticaret Anlaşması yürürlüğe girmiştir**. Bu anlaşma ile sanayi ürünlerinde gümrük vergileri kaldırılmış, tarım ürünlerinde ise kademeli tavizler uygulanmaya başlanmıştır. Anlaşma, 2018 yılında revize edilerek kapsamı genişletilmiştir. Ayrıca iki ülke arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması, Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması ve Ekonomik-Teknik İşbirliği Protokolleri mevcuttur.

Bu anlaşmalar sayesinde Türkiye ile Tunus arasındaki ekonomik ilişkiler daha kurumsal bir çerçeveye oturmuş ve Türk firmaları için pazarda kalıcı iş birlikleri geliştirme imkânı doğmuştur.

Türkiye-Tunus Dış Ticareti

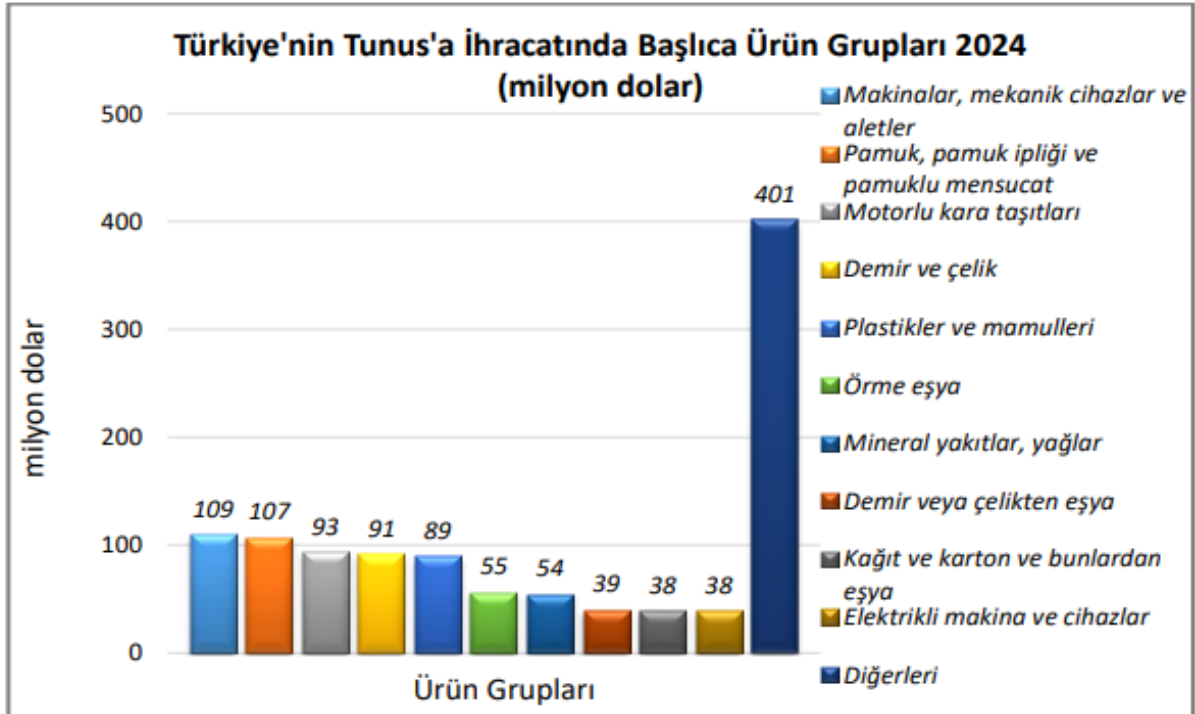

Türkiye'nin Tunus'tan İthalatında Başlıca Ürünler

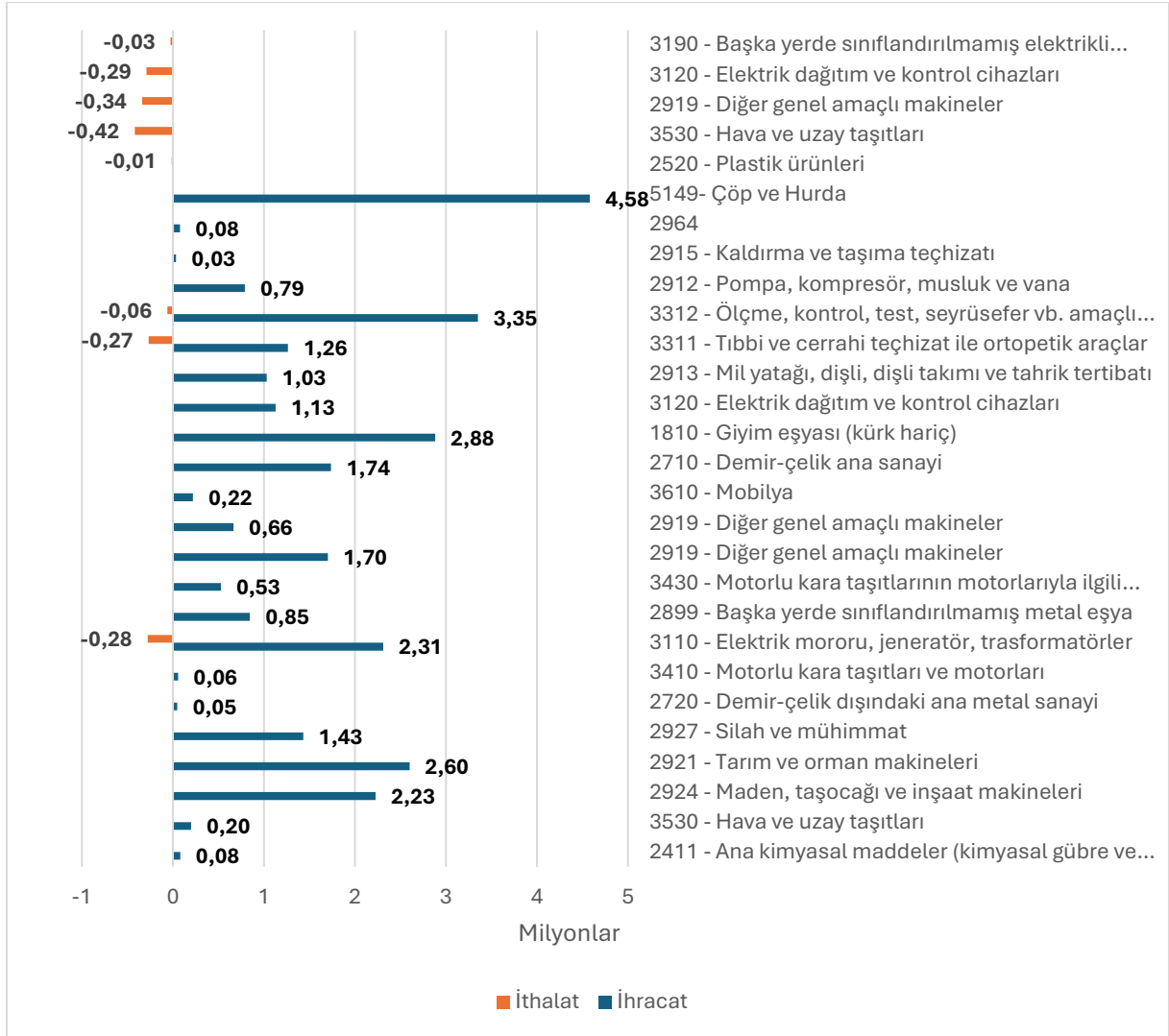
Kaynak: Trademap-Mirror Data/Türkiye

Türkiye'nin Tunus'a İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap-Mirror Data/Türkiye

TUNUS İLE ANKARA ARASINDAKİ TİCARET

Tunus ile Ankara arasındaki ticaret, ihracatın ithalata kıyasla belirgin şekilde yüksek olduğunu göstermektedir; özellikle metal hurdası, makine ve taşıma ekipmanları gibi sanayi ürünlerinde yoğunlaşan ihracat, Ankara'nın bu alandaki gücünü öne çıkarmaktadır. Buna karşın ithalatın daha sınırlı kalması, ticaret dengesinin Ankara lehine fazla verdiğini ortaya koymaktadır ve iki ülke arasındaki ekonomik ilişkinin daha çok Türkiye'den Tunus'a yönelen sanayi ürünleri ihracatına dayandığını göstermektedir.